

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc říjen 2024

Jako každý měsíc Vám přinášíme nejnovější zprávy z české a evropské regulace finančních institucí, nyní za říjen 2024. Novinky jako vždy rozdělujeme podle příslušných regulovaných sektorů.

EVROPSKÁ UNIE

Regulace napříč odvětvími

- 29/10: ESAs - Pravidla pro usnadnění přístupu k finančním informacím a informacím o udržitelnosti v rámci Evropského jednotného přístupového místa (ESAP) - Evropské orgány dohledu zveřejnily svou [závěrečnou zprávu](#) o návrhu implementačních technických standardů (ITS) pro Evropské jednotné přístupové místo (ESAP), které je vyvíjeno jako centralizovaný systém pro zjednodušení a standardizaci přístupu ke kritickým informacím o financích a udržitelnosti v celé EU. Zpráva uvádí klíčové požadavky na sběrné (shromažďovací) orgány, subjekty určené ke shromažďování a předkládání údajů do ESAP. Mezi tyto subjekty patří tzv. *Officially Appointed Mechanisms* (OAMs), úřady a agentury EU a vnitrostátní orgány. V rámci nových ITS jsou shromažďujícím subjektům poskytnuty konkrétní pokyny týkající se lhůt, formátů a metadat nezbytných pro předkládání údajů, které zpracovávají. Jsou povinny zajistit, aby informace předkládané vykazujícími subjekty - například společnostmi a finančními institucemi - byly ověřovány prostřednictvím zvláštních kontrol přesnosti a souladu. Kromě úloh shromažďujících subjektů vymezují ITS základní funkce samotného ESAP. Patří mezi ně kategorizace údajů podle odvětví a velikosti organizace, zavedení jednotného identifikačního systému pro vykazující subjekty a specifikace typů finančních informací a informací o udržitelnosti, které by měl ESAP obsahovat. Významným prvkem je vývoj veřejného rozhraní pro programování aplikací (API), které umožní uživatelům údajů, včetně investorů, výzkumných pracovníků a dalších zúčastněných stran, efektivně získávat a využívat informace. Pro organizace, kterých se tato pravidla týkají, požadavky ESAP znamenají, že budou muset předkládat své finanční údaje a údaje o udržitelnosti ve strukturovaném a konzistentním formátu. Tyto subjekty budou muset rovněž splnit validační kontroly a specifikace metadat, aby zajistily, že jejich údaje splňují standardy kvality ESAP. Uživatelům ESAP slibuje zjednodušený, jednotný zdroj komplexních informací o finanční výkonnosti, metrikách udržitelnosti a údajích o souladu s předpisy, což zefektivní a zprůhlední regulační a výzkumné procesy.
- 23/10: EBA - První návrh technického balíčku pro rámec pro podávání zpráv (verze 4.0) - EBA zveřejnila návrh technického balíčku pro svůj nový rámec pro podávání zpráv verze 4.0 (podle [FAQ](#) bude konečná verze tohoto balíčku zveřejněna v prosinci 2024). Cílem balíčku je pomoci finančním subjektům přizpůsobit se změnám v požadavcích na údaje a aktualizovanému modelu datových bodů (DPM) 2.0. Zahrnuje specifikace, jako jsou validační pravidla, DPM a taxonomie XBRL, které se budou vztahovat na klíčové vykazovací povinnosti, včetně těch pro tokeny vázané na aktiva (ART), elektronické peněžní tokeny (EMT) a vykazování v oblasti dohledu sladěné s nedávnými aktualizacemi bankovního balíčku EU ([CRR III](#) a [CRD VI](#)). Pro subjekty, kterých se tyto změny týkají, včetně emitentů tokenů a investičních podniků třídy 2,

znamená nový rámec přizpůsobení se aktualizované struktury vykazování a využívání stávajících formátů DPM 1.0 i nových formátů DPM 2.0 během přechodu. EBA rovněž aktualizovala své [DPM Query Tool](#) aby odrážel návrh vydání, a poskytl tak subjektům prostředky pro lepší pochopení změn. Kromě toho bude prosincovou konečnou verzí doprovázet soubor Q&As, který bude zahrnovat návrhy evropských orgánů dohledu v návaznosti na nedávnou zpětnou vazbu EK v rámci nařízení o digitální provozní odolnosti ([DORA](#)).

- 11/10: ESMA - nové Q&A - ESMA zveřejnila nové Q&As v následujících oblastech:
 - ([AIFMD](#)):
 - [Krystalizace poplatků za výkonnost v případě vytvoření nového SKIPCP/podfondu/třídy akcií v průběhu účetního roku](#) (966)
 - [Pokyny ESMA k výkonnostním poplatkům v SKIPCP a některých typech alternativních investičních fondů](#) (1033)
 - ([MiCA](#)):
 - [Postavení subjektů poskytujících služby kryptoaktiv v rámci režimu "grandfathering"](#) (2295)
 - ([MiFID II](#)) - Sekundární trhy:
 - [velikost](#) lotů a limity pozic (2304)

Kapitálové trhy

- 22/10: EBA - Postup pro klasifikaci tokenů vázaných na aktiva a elektronických peněžních tokenů jako významných a přenos pravomocí v oblasti dohledu mezi EBA a příslušnými orgány - EBA zveřejnila [rozhodnutí](#), kterým se stanoví postupy pro posuzování významnosti tokenů vázaných na aktiva (ART) a elektronických peněžních tokenů (EMT) a řízení odpovědnosti za dohled nad významnými tokeny (s-ART a s-EMT). Dle [MiCA](#) je orgán EBA odpovědný za provádění těchto posouzení významnosti, což může vést k přesunu pravomocí v oblasti dohledu z vnitrostátních orgánů na orgán EBA. Rovněž pověřuje vytvořením kolegií dohledu pro dohled nad s-ART a s-EMT. Mezi klíčové procesní aspekty pro emitenty patří:
 - Požadavky na podávání zpráv: Vydavatelé s-ART a s-EMT mají nyní definované povinnosti pro poskytování údajů, které jsou rozhodující pro vytvoření kolegií dohledu, podpořené standardizovaným kalendářem pro podávání zpráv se stanovenými lhůtami;
 - Konzultační postupy: V případě významných posouzení bude EBA konzultovat s vnitrostátními orgány, národním vnitrostátním příslušným orgánem (NCA) emitenta, ECB a příslušnými centrálními bankami podle stanoveného časového harmonogramu a procesních kroků;
 - Přechody dohledu: Rozhodnutí zavádí kroky k zajištění hladkého přechodu v případě, že kontrola dohledu nad významnými tokeny přejde z vnitrostátních orgánů dohledu na EBA, a pomáhá tak emitentům účinně zvládat změny regulace;
 - Šablony pro dodržování předpisů: Pro zjednodušení dodržování předpisů jsou k dispozici šablony pro žádosti o dobrovolnou klasifikaci a pro proces konzultací o rozhodnutích o významném statusu, které zajišťují jasnou komunikaci a zpětnou vazbu mezi emitenty, vnitrostátními orgány dohledu a orgánem EBA.
- 16/10: ESMA - Aktualizované pokyny v rámci přezkumu nařízení MiFIR - ESMA zveřejnila aktualizace Q&As týkajících se transparentnosti a struktury trhu (zrušené a změněné Q&As viz. [zde](#)). Současně ESMA zveřejnila [Příručku o transparentnosti po uzavření obchodu](#) (konvergenční nástroj na podporu společných přístupů a postupů v oblasti poobchodní transparentnosti a výpočtů transparentnosti) a také [Stanovisko k posuzování výjimek před uzavřením obchodu s ohledem na přechodná ustanovení k přezkumu nařízení MiFIR](#).

- 09/10: EBA - Pokyny k plánům zpětné výměny podle nařízení o trzích s kryptoaktivy - EBA zveřejnila [závěrečnou zprávu](#) o pokynech k plánům zpětné výměny podle [MiCA](#) s cílem zavést strukturovaný a řádný proces zpětné výměny pro držitele tokenů vázaných na aktiva (ART) a elektronických peněžních tokenů (EMT) v případě krize postihující emitenta tokenu. Podle těchto pokynů musí emitenti ART a EMT vypracovat komplexní plán zpětné výměny, který řeší několik kritických oblastí. Patří sem vymezení strukturovaného přístupu k likvidaci rezervních aktiv, určení typů nároků, které mohou držitelé tokenů uplatnit, a zmapování základních provozních činností. Emitenti jsou rovněž povinni podrobně popsat jednotlivé kroky procesu zpětné výměny a podmínky, které by mohly vyvolat aktivaci plánu zpětné výměny ze strany orgánů. Pokyny rovněž zohledňují zpětnou vazbu z odvětví a zavádějí úpravy pro větší srozumitelnost a flexibilitu, přičemž například některá ustanovení týkající se likvidace rezervních aktiv ART mohou být upravena pro emitenty EMT, což umožňuje praktickou aplikaci pro oba typy tokenů.
- 08/10: Rada EU - Akt o kótování (kótování na evropských burzách cenných papírů) - Rada oficiálně přijala akt o kótování ([nařízení](#) a [směrnici](#)), komplexní legislativní balíček, jehož cílem je zvýšit atraktivitu a dostupnost veřejných kapitálových trhů EU pro společnosti ze všech odvětví a všech velikostí, zejména pak pro malé a střední podniky (SME). Pro společnosti, které již jsou kótovány nebo se na kótování připravují, tento akt nabízí zjednodušené postupy, které mohou zkrátit čas a snížit náklady spojené s dodržováním právních předpisů a zároveň zajistit zachování klíčové ochrany investorů a zachování celkové integrity trhu. Snazší přístup k financování a flexibilnější možnosti umožní společnostem, zejména SME, diverzifikovat své finanční zdroje a rozšiřovat svou činnost s větší finanční stabilitou. Akt rovněž zavádí novou směrnici o akciích s násobným hlasovacím právem, která poskytuje strukturovaný rámec umožňující společnostem vydávat akcie s různou vahou hlasů.

Pojišťovny

- 25/10: ESMA - Zpráva o prvním použití IFRS 17 Pojistné smlouvy - ESMA zveřejnila zprávu s názvem "[Od černé skříňky k otevřené knize?](#)", v níž podrobně popisuje pokyny pro pojišťovny, které poprvé použijí IFRS (Mezinárodní standard účetního výkaznictví) 17 ve svých účetních závěrkách za rok 2023. Zpráva vychází z desk review 16 pojišťoven, posuzuje soulad s pokyny ESMA k alternativním ukazatelům výkonnosti (APM) a zkoumá oblasti, jako je dopad IFRS 17, přechodná ustanovení, účetní zásady, úsudky, odhady a aplikace IFRS 9 (Finanční nástroje). Ze zjištění vyplývá, že většina společností sice dostatečně splnila požadavky na zveřejňování, ale v konkrétních oblastech je třeba zlepšení. Patří mezi ně poskytnutí větší podrobnosti a transparentnosti, zejména pokud jde o přechodná ustanovení, účetní zásady, úsudky a odhady. ESMA rovněž upozorňuje na nedostatek informací specifických pro účetní jednotku v některých zveřejňovaných informacích a navrhuje, aby společnosti zvýšily srozumitelnost a užitečnost svého účetního výkaznictví.

ČESKÁ REPUBLIKA

Banky

- 16/10: Vláda ČR - Novela zákona o bankách - Česká vláda v současné době projednává [novelu](#) zákona č. [21/1992](#) Sb., o bankách (a dalších souvisejících zákonů) v připomínkovém řízení. Novela implementuje směrnici (EU) 2024/1619 ([CRD VI](#)) a přizpůsobuje českou právní úpravu nařízení (EU) 2024/1623 ([CRR III](#)), neboť novela je posledním krokem k implementaci Basel III v EU. Současně balíček reviduje stávající a zavádí novou, čistě evropskou harmonizovanou úpravu nad rámec implementace tohoto standardu, a to zejména v oblasti:
 - správních sankcí;
 - přístupu k pobočkám ve třetích zemích

- pravomoci orgánů dohledu při převodech aktiv nebo závazků, akvizicích a prodeji významných podílů úvěrovými institucemi, fúzí a rozdělení;
 - ESG rizik; a
 - regulace systému řízení a hodnocení členů řídicího orgánu a držitelů klíčových funkcí.
- 10/10: ČNB - Zvýšení povinných minimálních rezerv - Bankovní rada České národní banky rozhodla o změně povinných minimálních rezerv. Současná sazba 2 % se zvýší na 4 % ze základu pro stanovení minimálních rezerv bez repo závazků. Týká se to bank, poboček zahraničních bank a družstevních záložen. Nová sazba nabude účinnosti 2. ledna 2025, tedy prvním dnem nového cyklu udržování povinných minimálních rezerv.

Mgr. Ondřej Havlíček, LL.M.

JUDr. Kristýna Tupá, Ph.D., LL.M.

Mgr. Martin Svoboda

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500

e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)